2.... گەمە قورسەکە نزیك بۆتەوە ... سەردار جاف

(بەشی دووەم / کوردستان)

بەر لە گشتپرسییەکەی 25 ی ئەیلوولی رابردووی هەرێمی کوردستان زۆربەی وڵاتانی دونیا ئەوانەی پەیوەستن بە پرسەکەوە لە سەروو هەموویانیشەوە ویلایەتە یەکگرتووەکانی ئەمریکا شێلگیرانە داکۆکی دواخستنی ریفراندۆمەکەیان دەکرد، جگە لە وڵاتانی هەرێمایەتی کە داوای هەڵوەشانەوەی گشتپرسییەکەیان دەکرد، کەچی سەرکردایەتی سیاسی کوردستان بە پێچەوانەوە گوێی هەڵنەخست بۆ ئەو داخوازی و داواکاریانە و پێداگری لە سەر ئەنجامدانی ریفراندۆمەکە کرد و ئەنجامیشیدا، لێرەدا چەند پرسیارێك سەرهەڵدەدات، ئاخۆ کام لەم لایەنانە راستە ڕێی خۆیان گرتۆتە؟ مرۆڤ ناتوانی بە هیچ کام لەم لایەنانە بڵێت کەوتوونەتە هەڵەوە و رەوا نین ، هەرچی کوردە ماران گەستەیە و لە خشپەی مێروو دەترسێت، چونکە رەوشە خودی و بابەتییەکە وا دەخوازێت ئەو هەلە لە دەست نەدات، بە درێژایی مێژووی سەدەی رابردوو و ئەم دوو دەیەی سەدەی بیست و یەکیش کورد ئەزموونی تاڵ و سوێری لە گەڵ دەسەڵاتدارە یەك لە دوای یەکەکانی ئێراقەوە هەیە ، بە حوکمڕانی تایفەگەری ئێستەیشەوە کە جگە لە ملهوڕی و خۆ دزینەوە لە خواستەکانی کورد هیچ تروسکاییەکیان لێ بەدی ناکرێت، بیرکردنەوەی سەرکردایەتی سیاسی کوردستان لە جێی خۆی بووە و ئەو دەرفەتەی رسکاوە لە دەست نەدرێت نەمازە کە هەژموونی دەسەڵاتی پاسداری ئێرانی شیعی حەشدی شەعبییەوە بە سەر ئێراقدا تەشەنەی کردووە و جگە لە ماڵوێرانی هیچ تروسکاییەکی دیکە بەدی نەدەکرێت و نەدەکرا، بۆیە ئەگەر کوردستان لە پێناو خواستە نەتەوەیی و نیشتیمانیەکەی دووچاری تەنگژە و قەیرانی قووڵ و قورس بۆتەوە باشترە وەك لەوەی لە پێناوی پرسێکی ناوخۆیی و دەخالەت نەکردنی وڵاتان بە پرسی کوردەوە دووچاری ماڵوێرانی ببێت، کەواتە ئەنجامدانی تاوەکو ئێستا سەرکەوتنی بریاری سیاسی کوردستانی لێوە دەرکەوتووە و ئاگری بەرداوەتە هەناوی وڵاتانی هەرێمایەتی و نەخشە رێگای وڵاتانی زلهێزیشی هینایە پیشەوە و لە دواخستن و موماتەلەکردنی کاتەوە سڵی کردن ، بیرکردنەوەی کوردستان بەو جۆرەیە کە بیرکردنەوەیەکی ئەزموونداریيە و رێك لە جێی خۆیدایە کە پاش تەواو بوون و کوتایی هاتنی داعش عەبادی گرەوەکەی دەبردەوە و

ئەوەی کورد چاوەنواڕی دەکرد کە حەشدی شەعبی هێرشی بکاتە سەر و سوپای ئیراقیش هاوکاری دەبوو سەری دەگرت و ئەو پلان و پیلانەی عەبادی و مالیکی و قاسمی دەبووە دیفاکتۆ و ئەمریکای ناچار دەکرد دەست لە ناوچەکە هەڵبگرێت، و بۆ ئێرانی جێ بهێڵێت هەرچەندە گومانێکی زوور لە پەیوەندی ژێر بەژێری ئیرانی _ ئەمریکی دەکرێت، دەشێ ئەو پەیوەندییەیش بۆ بەرژەوەندی شەڕێکی قورسی ناوچەکە بێت، هەروەك لە شەڕی کەنداوی یەکەم سەددام حوسێن لەو بڕوایەدا نەبوو ئەمریکا گورزەکەی خۆی لێ بوەشێنێت، ئێستا مرۆڤی ئێراقی باش لەوە حاڵی بوون بۆچی ئەمریکا ئەو سەردەم لە 1991 سەددامی نەرووخان کە ئەو کات ئیران بە تەواوی دەست بە سەر ئێراقدا دەگرت .

کورد دەستی خۆی وەشاند ماوەتەوە وڵاتانی زلهێز، ئەمریکا کە داوای دواخستنی دەکرد مەبەستی بوو ژەمەکە پێبگات پاشان دەست پێ بکات، بە مەنزووری ئەمریکا عەبادی کەسێکی تەواو ئەمریکییە، چونکە بۆ خۆی لە ناوچەکە نییە و لە عەقلییەتی خەڵکی رۆژهەڵاتی ورد بین نییە، نەخاسمە کە ولاتاتەکانیان بەرەو پارچە پارچە بوون و پەرتبوون بچێت و لە بەر یەك هەڵبوەشێتەوە لەم روانگەوە شیکاری بکرێت پێدەچێ کورد راژەی بە پرۆژەی نیودەوڵەتی لە تێکشکان و هەڵوەشاندنەوەی سایکس _ پیکۆ کرد بێت ، ئەمریکا ئەگەر مەبەستی بێت عەبادی پۆستی سەرۆکایەتی حکومەت وەربگرێتەوە نەکەوێتە دەست مالیکی ئەوا کارتی زور لە ناوچەکە و لە ناوخۆ هەیە تاب توانێت ئەو مەرامەی مەیسەر ببێت نەك کورد بکاتە مقاش و ئاگرەکەی پێب گرێت و پاشان تیا بچێت، کورد گورزی خۆی وەشاند و ئەمریکایشی ناچار کردووە دڵکارانە بیر لە چارەسەرییەك بکاتەوە، بەتایبەت کە کورد دوو هەنگاوی زور گەورەی بەرنامە و نەخشە بۆ داڕێژراوی جێ بەجێ کرد کە زور لە لایەنە سیاسییە هەرزە ناوخۆییەکان نەزانانە و کالفامانە لە سیاسەتیان رووانی ئەوانیش ئەم دوو خاڵەن :

1 – رێکەوتنی وزە و پیترۆڵی هەرێمی کوردستان لە گەڵ تورکیا بۆ ماوەی پەنجا ساڵ .

2 – رێکەوتنی هەرێمی کوردستان لە مانگی دووی رابردوو لە کاتی کۆنگرەی سانپیرسپێرگی رووسی لە گەل کۆمپانیای رێسنەفت .

ئێستا سەرکردایەتی سیاسی کوردستان لە ئەنجامدانی گشتپرسی جگە لە سەرکەوتنی گەورە کە بەرهەمیشی دەبێت پرسی کورد کرد بە پرسێکی نێو دەوڵەتی و نێو نەتەوەیی .